

26.02.2026

NITOs innspill til statsbudsjettet 2027 under Helse- og omsorgsdepartementet

NITO – Norges ingeniør- og teknologorganisasjon, er landets største fagorganisasjon for ingeniører og teknologer med mer enn 116.000 medlemmer. Vi organiserer i alle sektorer innen helse og helsenæringen. Våre medlemmer er tett på hverdagsutfordringene, og bidrar til løsningene. De omstillingene Norge står overfor krever kunnskapsbaserte politiske løsninger og statsbudsjettet legger grunnlaget for mange av dem.

Regjeringens ambisjoner for kortere ventetider og digitalisering forutsetter tilstrekkelig tilgang på ingeniører og teknologer. Våre medlemmer har avgjørende kompetanse for helsetjenestene og er nødvendige for at teknologiske løsninger raskt og trygt kan implementeres. Bioingeniørene er avgjørende for prøve- og analysekapasitet i helsetjenestene. Arbeidsbetingelsene, kompetanseutviklingen og statusen til disse gruppene i helsetjenestene må heves for å sikre at man rekrutterer og beholder tilstrekkelig personell.

En sterk offentlig helsetjeneste er avgjørende for å sikre alle tilgang til helse- og omsorgstjenester på like vilkår. NITO er opptatt av at regjeringen sikrer nok personell med ingeniør- og teknologikompetanse i helsetjenestene og prioriterer helseteknologi, helsedata og digitalisering fremover.

Prioritering av helseteknologi, helsedata og digitalisering

Digitalisering og ny teknologi er avgjørende for å løse helse- og omsorgssektorens oppgaver. Investeringer i helseteknologi, helsedata og digital samhandling styrker helsetjenestene og samfunnsberedskapen og gir bedre ressursutnyttelse. Det er positivt at regjeringen anerkjenner dette gjennom helhetlige satsinger. NITO ber om at satsingene videreføres og trappes opp.

En forenkling av helseforvaltningen må balanseres med nye krav. Et skjerpet sikkerhetsbilde og tettere EU-samarbeid fordrer økt helseberedskap og tryggere, mer effektiv deling av helsedata. Helse- og omsorgssektoren trenger god veiledning for å håndtere raske omstillinger. Politiske beslutninger, for eksempel ved helserelaterte kriser, må være kunnskapsbaserte.

NITO mener det må etableres mer forutsigbare og tydelige rammer for investeringer for å fremme nødvendige investeringer i helsedata, helseteknologi og infrastruktur. Styringen og finansieringen av helsesektoren må stimulere til innovasjon, kvalitet og effektivitet i større grad enn i dag. Helsedirektoratets evaluering av Helseteknologiordningen viser at den er en katalysator for digitaliseringen i norske kommuner. Den bidrar til effektiviserende og personellbesparende teknologi, bedre digital samhandling, modernisering av journalsystemer, og forutsigbarhet og trygghet for helsetjeneste, leverandører og brukere. Ordningen reduserer risiko, fremmer samarbeid mellom kommuner, og sikrer at løsninger kan gjenbrukes nasjonalt.

NITO ber regjeringen øke midlene til helseteknologiordningen i kap. 701 post 60 og 73 fra 175,8 millioner kr til 350 millioner kr. En slik satsing vil gi kommunene nødvendige ressurser for effektiv implementering av digitale løsninger, noe som vil forbedre helsetjenester for innbyggerne.

Vi ber om midler til:

- Norsk helsenett SF (kap. 701, post 70) sikres tilstrekkelige midler for digital samhandling og sikkerhet, samt nye oppgaver knyttet til MyHealth@EU og Helsedataordningen.

- Standard Norge (kap. 781, post 79) for kompetanse og forenkling av prosesser i kommunene.
- Norsk helsearkiv (kap. 704, post 21) for samarbeid med FHI om tilgjengeliggjøring av helsedata.

Tilgang på personellressurser og kompetanseutvikling

For å rekruttere og beholde personell og fagkompetanse i offentlig sektor, er det viktig å sørge for at ansatte får oppgaver, medbestemmelse og karriereveier som står til forventningene. Det er behov for tilstrekkelig tilgang til kompetanseutvikling, utvikling av gode fag- og arbeidsmiljøer, heltidskultur og at arbeidstakerne verdsettes og kompenseres. Det må lages forpliktende, nasjonale planer for å rekruttere, utvikle og beholde kvalifisert kompetanse i helsesektoren.

NITO er positiv til rekrutteringsprogrammet som et tiltak for å motvirke ungt utenforskap. Vi ber om at regjeringen iverksetter tiltak som også rekrutterer disse gruppene til bioingeniør- og ortopediingeniørutdanning.

NITO har over lang tid varslet om mangel på bioingeniører, og det er stort behov for å utdanne flere for å møte behovet i helsetjenestene. Det samme gjelder ortopediingeniører hvor det er behov for å øke kapasiteten.

NITO ber om:

- at det foreslås 100 studieplasser til bioingeniørutdanningene over Kunnskapsdepartementets budsjett.
- tydeligere forventninger til helsesektoren om å tilby praksisplasser og øke kvaliteten i oppfølgingen av bioingeniørstudenter i praksis.
- styrking av etter- og videreutdanningstilbud for bioingeniører.
- bevilgning til etter- og videreutdanninger som tilrettelegger for samarbeid mellom helseforetakene, sykehusene, utdanningene og næringslivet.

Tiltak for å redusere overforbruk av laboratorietjenester

Overforbruk av laboratorie- og radiologiske tjenester er en utfordring for helsesektorens økonomi og bærekraft. Det er viktig å ta kloke valg ved ressursbruk, og nytteverdien av helsetjenester må vurderes opp mot kostnadene. NITO viser til Helsepersonellkommisjonens (NOU 2023:4) anbefalinger om prioritering, overdiagnostikk og overbehandling. NITO er spesielt opptatt av å redusere unødvendig laboratorie- og radiologiske tjenester og ber regjeringen følge opp dette særskilt med tiltak rettet mot økt bevissthet blant personell.

NITOs bioingeniørfaglige institutt er med i kampanjen "Gjør kloke valg" for å fremme bevisstgjøring rundt overforbruk av laboratorietjenester. Vi ber om at regjeringen forsterker tilskuddet i kap. 781 post 79 for å redusere overdiagnostikk og overbehandling fra 3 millioner kr i 2026 til 5 millioner kr i 2027. Dette vil gi rom for økt innsats på området.

Vennlig hilsen

Kjetil Lein
President

Egil Thompson
Generalsekretær

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signaturer